

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžo/17/2015
Identifikačné číslo spisu:	8014200408
Dátum vydania rozhodnutia:	09.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8014200408.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: F. F., J. XXX, J. XX-XXX, X. J., právne zastúpeného JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom Prešov, Masarykova č. 2, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej číslo: 7613-3/2014-BA zo dňa 23.01.2014, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 04.12.2014, č. k. 4S/27/2014-32, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 04.12.2014 č. k. 4S/27/2014-32, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo 04.12.2014 č. k. 4S/27/2014-32, zrušil hore uvedené rozhodnutie žalovanej v spojení s prvostupňovým rozhodnutím zo dňa 19.08.2011 č. 705-3440170011-GC09/11-664 58695-1/2011-KEM (ďalej len prvostupňové rozhodnutie) podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/ OSP a vrátil vec žalovanej na ďalšie konanie. Ďalej uložil žalovanej povinnosť nahradiť trovy konania vo výške 426,12 € na účet právneho zástupcu žalobcu.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia číslo: 7613-3/2014-BA zo dňa 23.01.2014, ktorým žalovaná v odvolacom správnom konaní zamietla odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu a potvrdila prvostupňové rozhodnutie, ktorým bolo rozhodnuté tak, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od 01.06.2010 do 30.11.2010 podľa slovenskej legislatívy. Žalobca namietal, že poistenie podľa slovenských právnych predpisov v spojení s nariadením čl. 13 ods. 3 základného nariadenia mu vzniklo z titulu pracovnej zmluvy, ktorú uzavrel dňa 01.06.2010 so zamestnávateľom na Slovensku: B. P. B., P. K. XX, XXX XX A., IČO: 44 990 651.

Krajský súd mal z administratívneho spisu žalovanej preukázané, že táto konala v správnom konaní a doručovala rozhodnutia aj zamestnávateľovi. Zamestnávateľovi žalobcu zaniklo živnostenské oprávnenie v celom rozsahu dňom 23.06.2012 a z toho dôvodu stratil status zamestnávateľa, vymedzený v § 7

zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z. z.“), v dôsledku čoho už nemôže realizovať povinnosti, ktoré by ako zamestnávateľ žalobcu mal v súvislosti s jeho účasťou na poistení.

Vo veci samej podľa názoru krajského súdu nebolo sporné, že žalobca vykonával samostatnú zárobkovú činnosť na území Poľskej republiky. V správnom konaní vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by žalobca reálne, fakticky nevykonával činnosť zamestnanca u zamestnávateľa B. P. B. na území Slovenskej republiky - žalovaná nepreukázala dostatočne, že by od uzavretia pracovnej zmluvy u označeného zamestnávateľa žalobca nevykonával dojednaný druh práce. Dospel preto k záveru, že prvostupňové rozhodnutie, ktorým pobočka žalovanej v Košiciach rozhodla tak, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti, nie je dostatočne podložené a teda je predčasné. Rovnako podľa názoru krajského súdu pochybila aj žalovaná keď prvostupňové rozhodnutie potvrdila ako správne.

Rozsudok krajského súdu napadla žalovaná včas podaným odvolaním. Namietla nesprávne právne posúdenie veci zo strany krajského súdu, nakoľko napadnuté rozhodnutie žalovanej bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu veci a po zhodnotení všetkých relevantných dôkazov. Charakter činností, ktoré zamestnávateľ a jeho zamestnanci vykonávajú podľa žalovanej neodôvodňuje skutočnosť, že sa v čase kontroly nenachádzali v mieste podnikania. Vzhľadom na vysoký počet zamestnancov zamestnávateľa je aj napriek charakteru ich pracovnej náplne nevyhnutné, aby sa v registrovanom sídle zamestnávateľa uskutočňovali také rozhodovacie právomoci, na základe ktorých by dochádzalo k reálnemu výkonu činnosti zamestnancov zamestnávateľa, t. j. uzavieranie obchodných a pracovných zmlúv, zadávanie úloh, prijímanie objednávok, vedenie mzdovej evidencie, uskladnenie zatiaľ neroznesených letákov a pod.

Žalovaná ďalej poukázala na list zo dňa 10.12.2013, ktorým žalovaná akceptovala návrh poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS zo dňa 10.10.2013, na uzatvorenie spoločnej dohody medzi žalovanou a poľskou inštitúciou sociálneho zabezpečenia ZUS v súlade s článkom 16 (4) vykonávacieho nariadenia, v zmysle ktorej bolo aj žalobcovi určené poľské zákonodarstvo, ktoré má konečnú platnosť. Vzhľadom na dátum akceptácie návrhu sa nemohlo prvostupňové rozhodnutie opierať o túto dohodu. Aj v prípade zrušenia rozhodnutia žalovanej, v spojení s prvostupňovým rozhodnutím, žalobca bude patriť pod poľskú legislatívu.

Žalobca sa k odvolaniu žalovanej vyjadril tak, že prácu pre B. P. B. vykonával prísne a pravidelne, čo dokumentoval správami o vykonanej činnosti a zamestnávateľ mu na ich základe vyplatil odmenu. Svoju prácu (roznášanie letákov) nemohol vykonávať v sídle zamestnávateľa, ale v teréne, v rôznych obciach Slovenska. Ďalej uviedol, že zamestnávateľ viedol podrobnú evidenciu dochádzky jednotlivých zamestnancov do práce, ktorú zamestnávateľ predložil organizačnej zložke žalovanej. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa žalobca stotožňuje so závermi krajského súdu a preto navrhuje, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Podľa § 250 ods. 1 veta druhá OSP súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Zamestnávateľom žalobcu bol od 01.06.2010 podľa pracovnej zmluvy B. P. B., P. K. XX, XXX XX A., IČO: 44 990 651. Zamestnávateľom teda bola fyzická osoba: B. P. B., I. XX, J., X. J.. Zamestnávateľovi žalobcu zaniklo živnostenské oprávnenie v plnom rozsahu 23.06.2012.

Podľa § 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (ďalej len „živnostenský zákon“) živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť,

za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Zánik živnostenského oprávnenia má iba ten dôsledok, že fyzická osoba už nie je oprávnená vykonávať živnosť. Zánikom živnostenského oprávnenia však nedochádza k zániku povinností fyzickej osoby, ktoré jej vznikli počas prevádzkovania živnosti, vrátane povinností, ktoré takej fyzickej osobe vznikli v spojení so zamestnávaním zamestnancov podľa pracovnej zmluvy. Nedochádza preto ani k zániku zodpovednosti, ktoré takej fyzickej osobe ako zamestnávateľovi vznikli podľa predpisov sociálneho poistenia.

B. P. B. bol účastníkom správneho konania aj po zániku jeho živnostenského oprávnenia v súlade s § 173 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. ako fyzická osoba, o ktorej právach alebo povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má konať alebo ktorej práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom môžu byť rozhodnutím správnych orgánov priamo dotknuté, a to najmä vo vzťahu k jeho prípadným odvodovým povinnostiam na sociálne poistenie podľa § 141 ods. 1 a § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., resp. právu na vrátenie poistného zaplateného bez právneho dôvodu podľa § 145 ods. 1 tohto zákona. Ustanovenie § 7 zákona č. 461/2003 Z. z. neupravuje otázku zániku zodpovednosti v oblasti sociálneho poistenia.

Vzhľadom na uvedené krajský súd postupoval nesprávne, keď do konania ako účastníka nepribral B. P. B. podľa § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd sa vzhľadom na procesné pochybenie súdu prvého stupňa vecou samou nezaoberal.

V ďalšom konaní krajský súd priberie do konania B. P. B., vec znovu prejedná a rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.